

Rammebetingelser for havbruk:

- Tilgang på gode lokaliteter

FHF-samling :
"Verdikjede havbruk"

Værnes, 22. oktober 2013

Otto Andreassen
Roy Robertsen
Nofima as

Store ambisjoner for havbruksnæringen

Forrige regjering:

"Norge skal være verdens fremste sjømatnasjon"

Ny regjering:

"Regjeringen vil følge opp visjonen om en flerdobling av verdiskapingen i næringen de neste tiårene.."

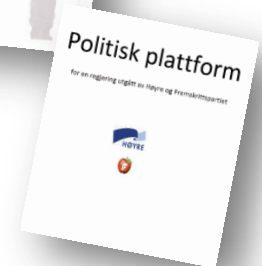
"Jeg kaller laksen Norges Ikea. Oppdrett er en fantastisk næring." (Erna Solberg).

FHL:

– 2,7 millioner tonn laks og ørret i 2025 (FHL)

NTVA, DKNVS, SINTEF:

– 5 millioner tonn laks og ørret i 2050

Behov for næringsrettet kunnskap om utviklingskritiske rammebetingelser

Havbruksnæringens framtidig vekst, økonomi og konkurransekraft avgjøres av

- Hvordan nasjonal og lokale myndigheter agerer i spenningsfeltet mellom ulike samfunnsinteresser.

Oppdrettere erfarer skjerpede og mer komplekse forvaltningsregimer, f.eks.

- Vanskeligere tilgang til lokalitetsressursene
- Ensidig og ubalansert fokus på og krav til bærekraft

For å nå vekstambisjonene er det nødvendig med økt *næringsrettet kunnskap om utviklingskritiske rammebetingelser*, f.eks.

- Hvilken betydning har rammevilkår, som arealtilgang og offentlig reguleringer for næringens lønnsomhet, konkurransekraft og vekst?
- Hvilke utviklingsmuligheter og handlingsrom finnes for at næringen sikres rammevilkår som ivaretar næringens krav til lokalitets- og produksjonsressurser, lønnsomhet, konkurransekraft og helhetlig bærekraft.

Lokalitetstilgang for havbruk - del 1

Nytt FHF prosjekt 900911 om havbruksnæringens behov for egnede lokaliteter
Nofima, Sintef Fiskeri og Havbruk, UITØ/Norges Fiskerihøgskole og Bygdeforskning

Formål:

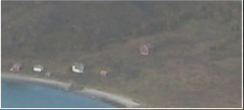
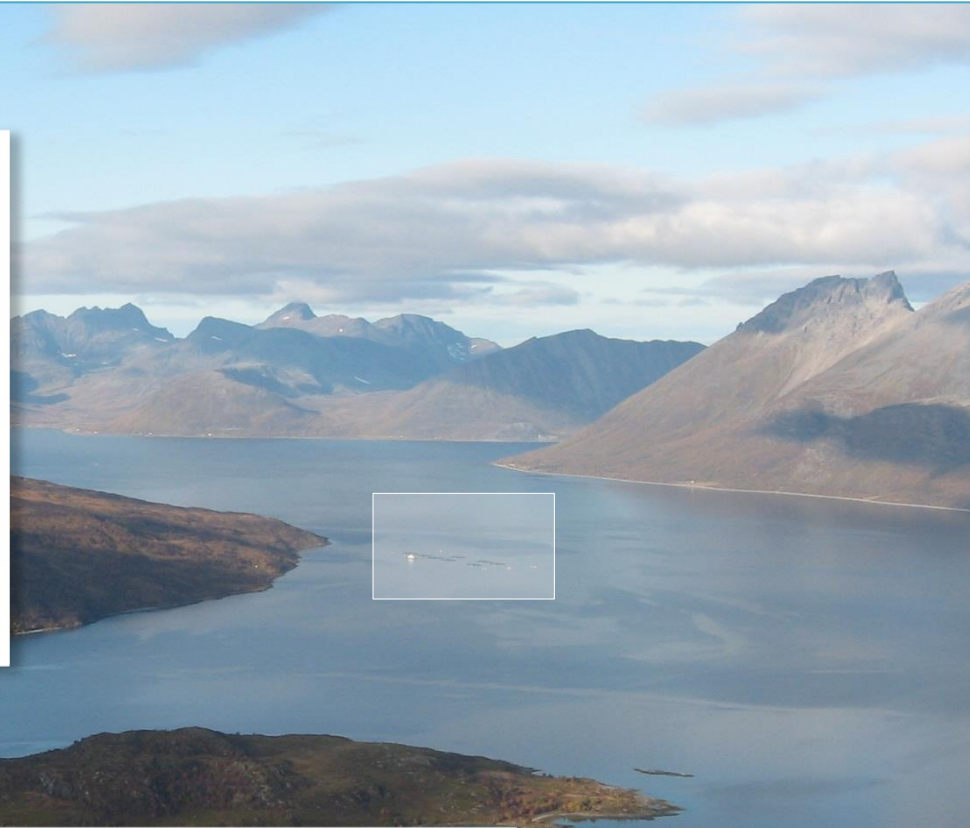
Sikre at tilgang til lokaliteter i sjø ikke hindrer havbruksnæringens utviklingsmuligheter

Vi skal:

- Synliggjøre laksenæringens framtidige lokalitetsbehov
- Skaffe oversikt over potensielle lokalitetstyper for matfiskoppdrett av laks i sjø
- Klargjøre hva som er til hinder for at næringen kan ta i bruk ulike lokaliteter, med vektlegging av det vitenskapelige kunnskapsgrunnlaget for arealdisponeringer.

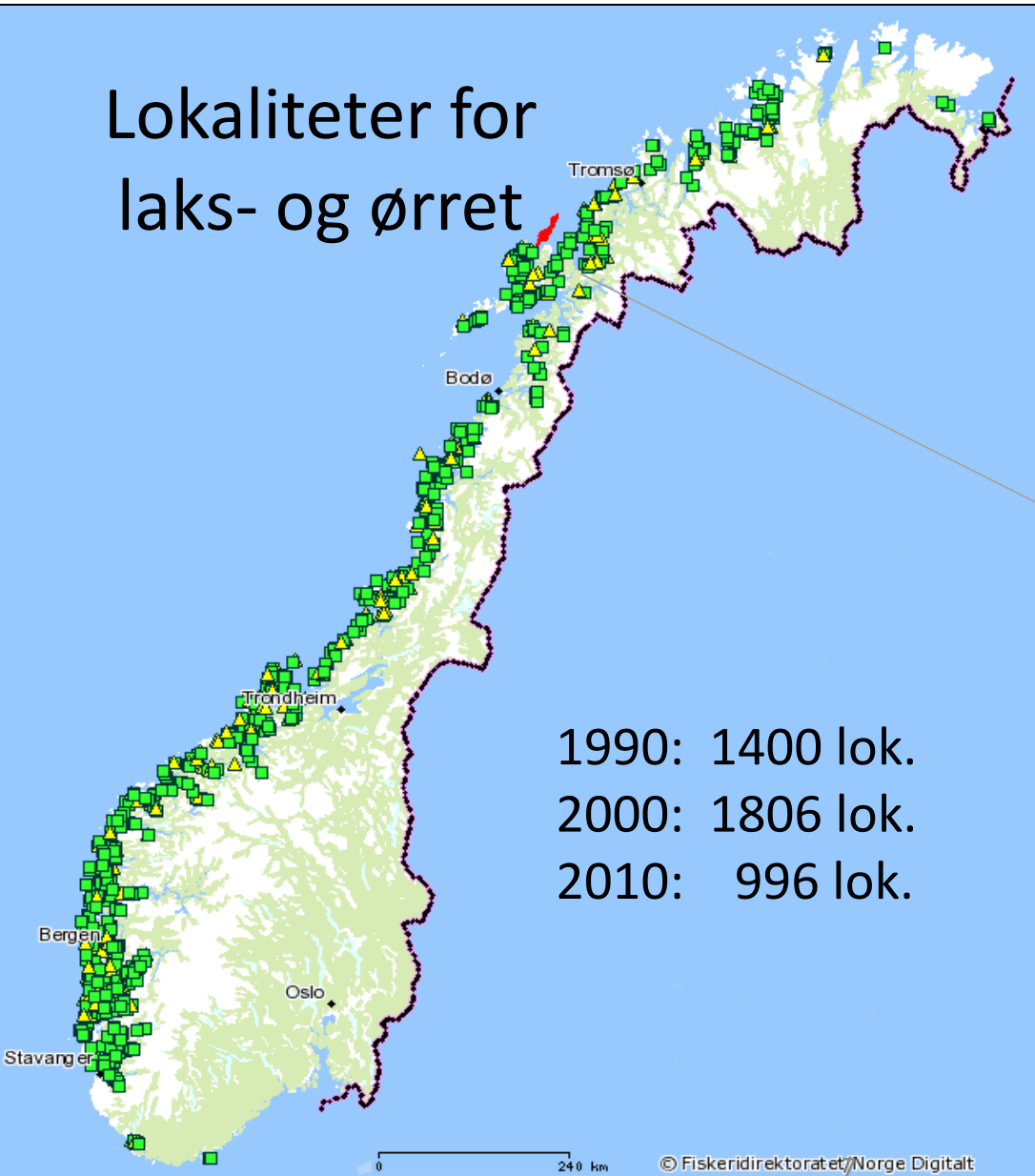

07.06.2012

Har havbruksnæringen et arealproblem ?

Lokaliteter for laks- og ørret

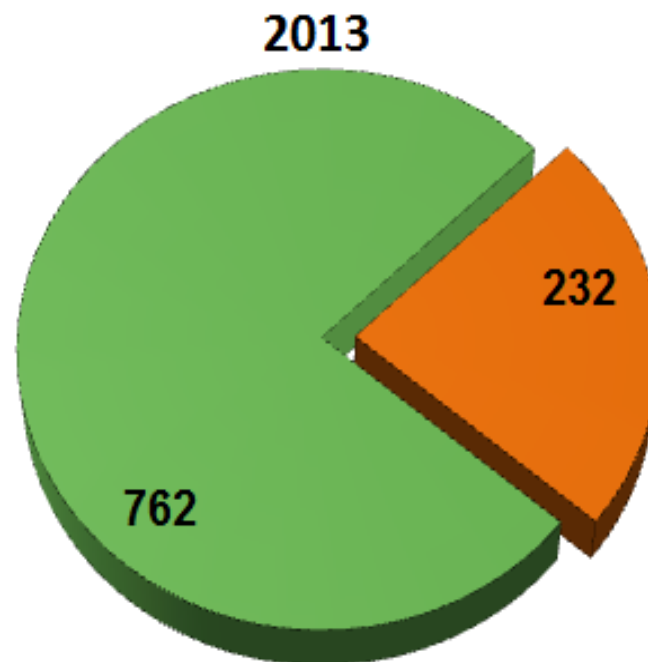
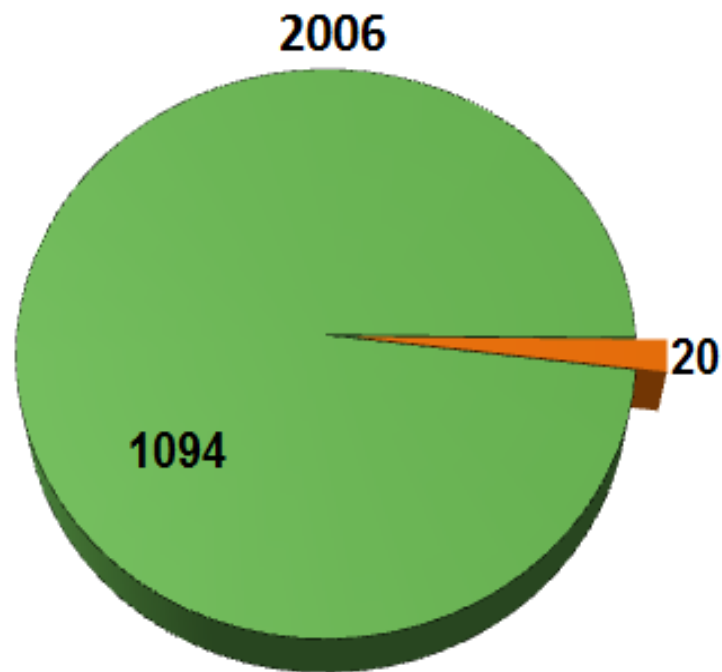
Fysisk arealbeslag

Havoverflate	59 km ²
Inkl. ferdselsforbud	82 km ²
Inkl. fiskeforbud	194 km ²
Sjøbunn	420 km ²

Lokaliteter for laks og ørret

Antall over og under 3600 mtb

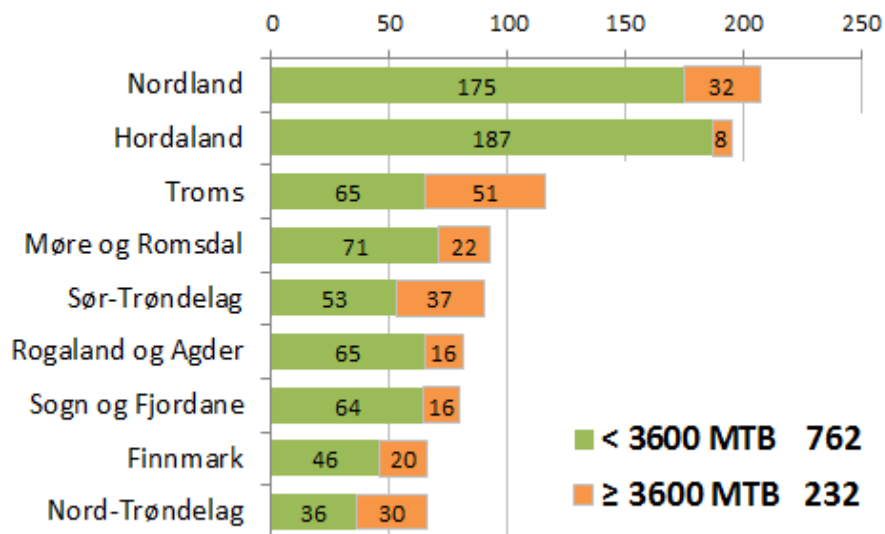

■ <3600 MTB

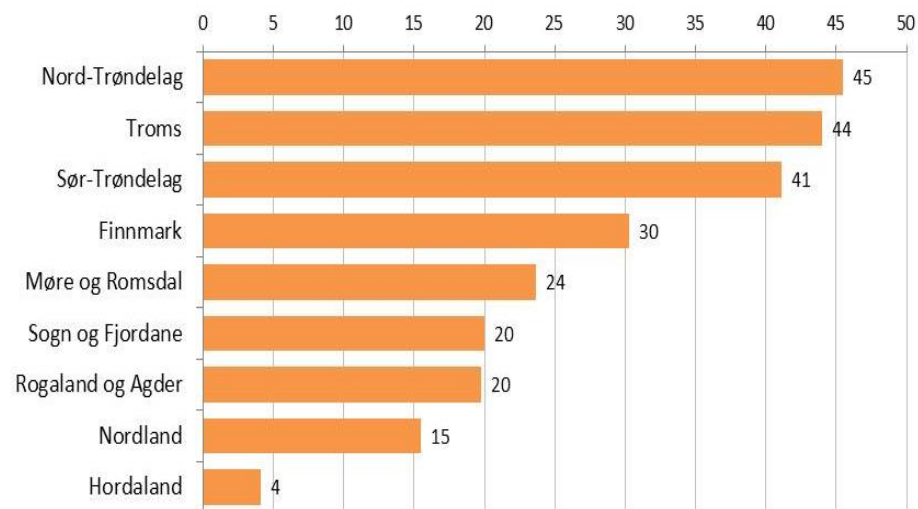
■ ≥3600 MTB

Fordeling av større lokaliteter (≥ 3600 MTB)

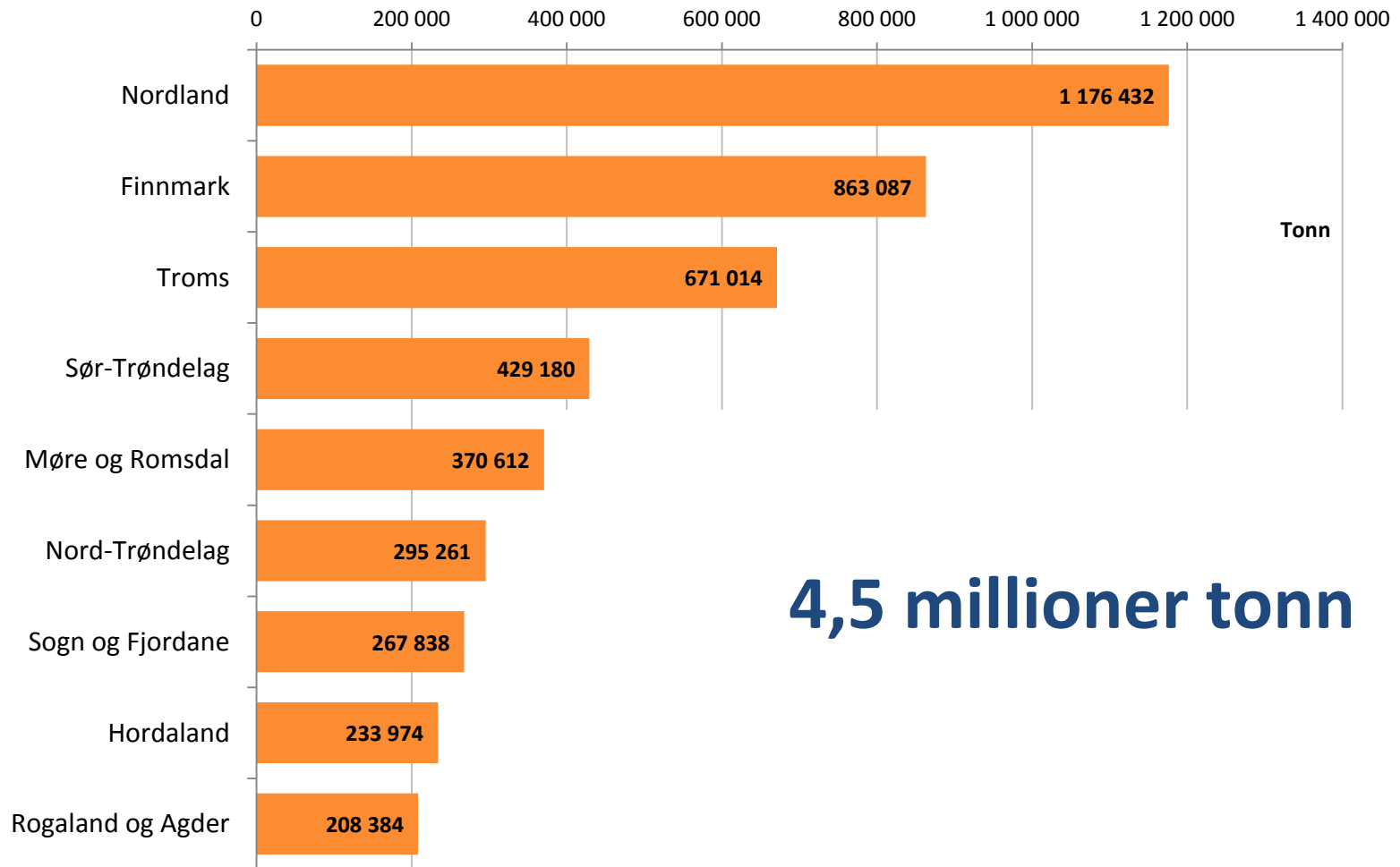
Antall lokaliteter over og under 3600 MTB

Andel lokaliteter ≥ 3600 MTB

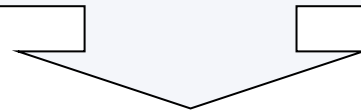

Uttak av laks og ørret forutsatt samme utnyttelse av sjøareal som i Hordaland

Havbruksnæringas lokalitetsbruk endres

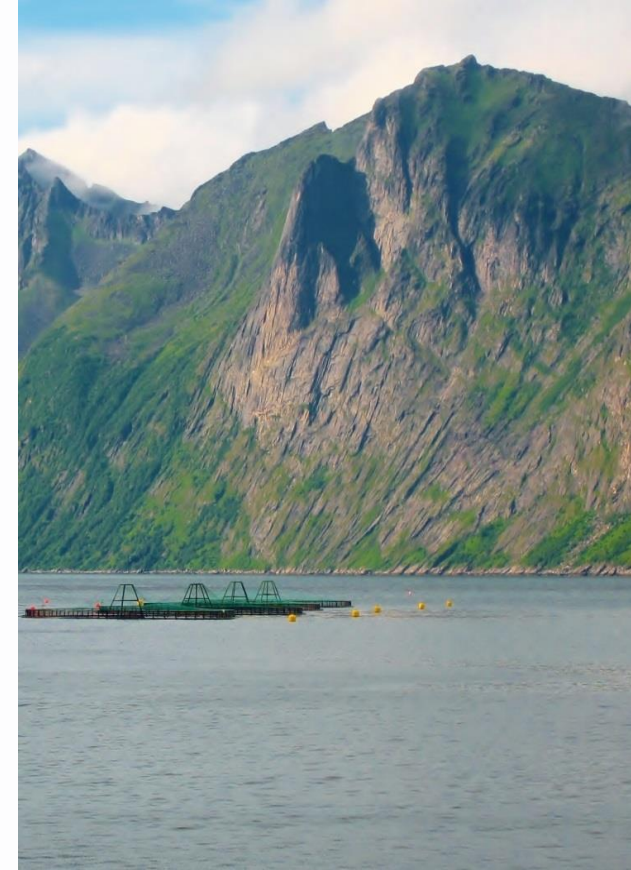
- Større og dypere lokaliteter, bedre resipienter
- Antall lokaliteter reduseres betydelig, men samlet arealbeslag relativt stabilt
- Mer industrielle lokalitetstruktur
- Områdedrift med synkroniserte helse- og miljøtiltak og branngater
- Kampen om superlokalitetene skjerpes

Tredjegerasjons lokaliseringsstruktur

Havbruksnæringens lokalitetstilgang begrenses

- **Biofysiske forhold**
- **Andre bruks- og verneinteresser**
- **Skjerpede statlige regimer**
 - Dokumentasjon og forundersøkelser
 - Naturmangfoldlov, vannforskrift, matlov, akvakulturlov, etc.
 - Konsekvensutredninger
 - Økosystemforvaltning
- **Manglende helhetlig planlegging?**
- **Varierende kommunal motivasjon og tilrettelegging?**

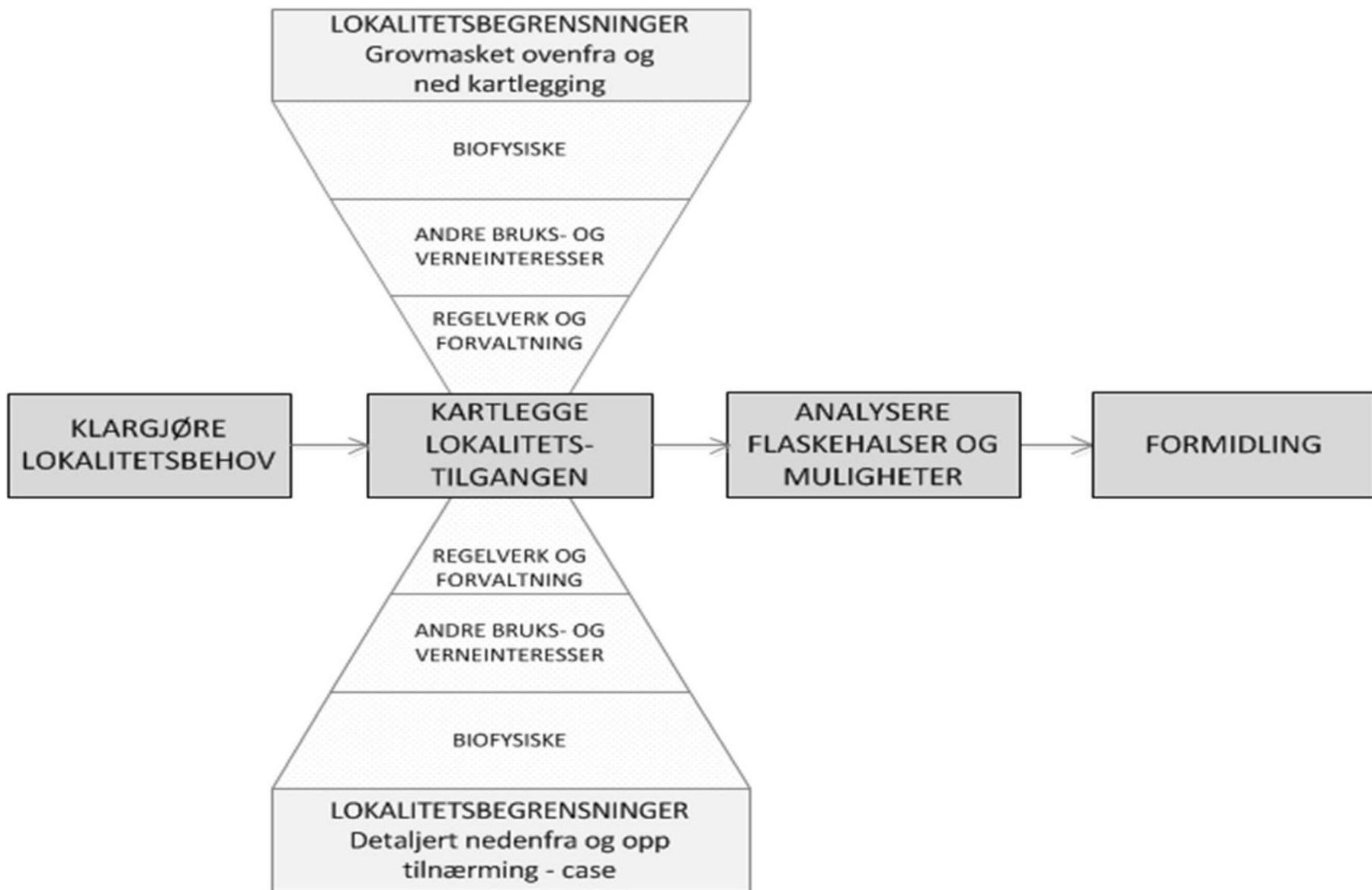
Hvilken og hvem sin kunnskap vektlegges ved lokalitetsdisponeringer?

- **Naturmiljø**
 - Virkning på villfisk og biologisk mangfold
 - Utslipp og resipientpåvirkning
 - Fór og ressursbruk
- **Andre interesser**
 - Fiskeri
 - Vern og naturmiljø
 - Transport og farleder
 - Fritidsinteresser
- **Positive effekter**
 - Samfunn
 - Miljø

Legges vitenskapelig dokumentasjon om konsekvenser og effekter av havbruk til grunn?

Lokalitetstilgang for havbruk – del 1

Arbeidspakker

1. Kartlegging av ønsket og tilgjengelig lokaliteter for havbruk

Ansvarlig partner: Sintef Fiskeri- og Havbruk

Deltakende partnere: Sintef Fiskeri- og Havbruk, Bygdeforskning og Nofima

2. Juridiske og samfunnsfaglige utfordringer for havbruksnæringens lokalitetstilgang

Ansvarlig partner: UiTø /Norges fiskerihøgskole

Deltakende partnere: UiTø/ Norges fiskerihøgskole, Nofima

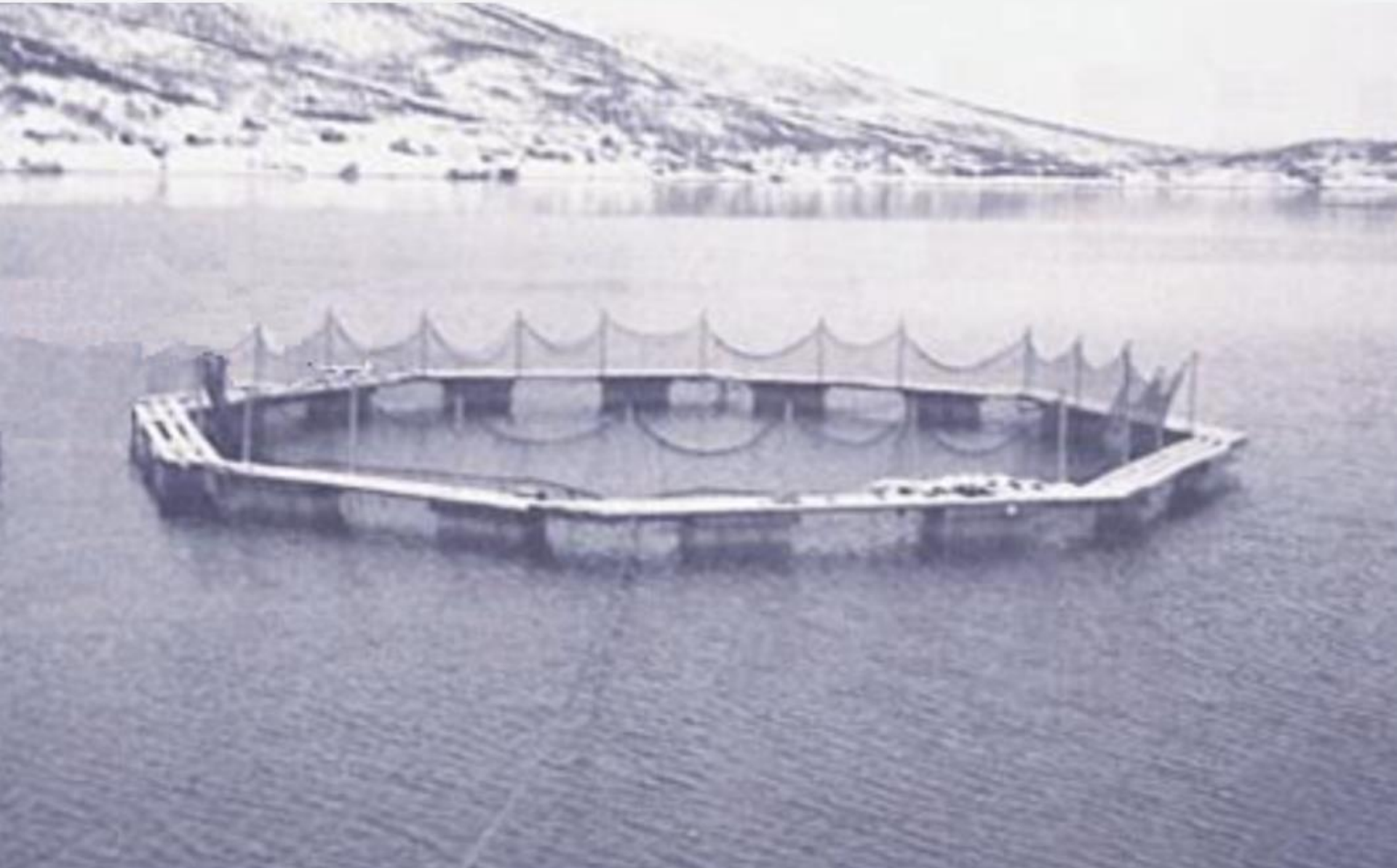
3. Lokalitetstilgang relatert til kommunal vilje og evne til å avsette lokalitetsressurser til havbruksnæringen

Ansvarlig partner: Nofima

Deltakende partnere: Nofima

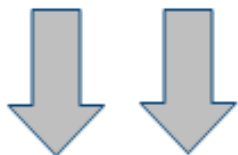
Takk for oppmerksomheten

Kunnskapsbehov vs. havbruksnæringens lokalitetstilgang

Tidligere
Primært ankerplass

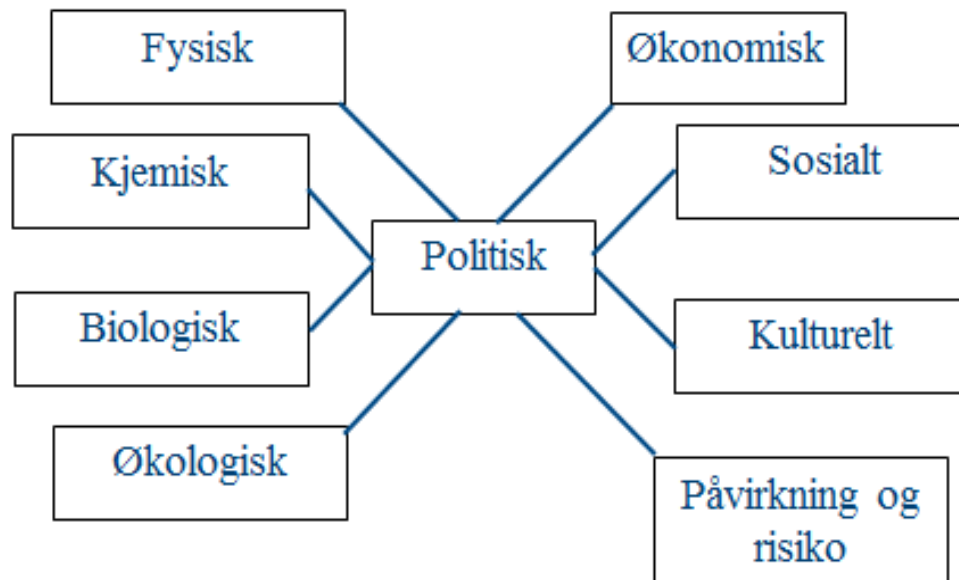
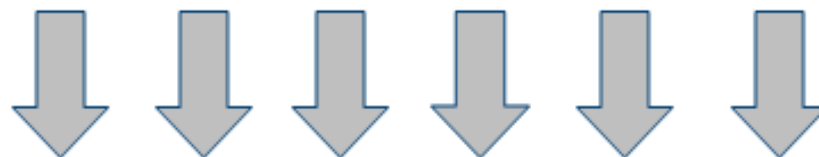
Primært fiske- og
transport interesser

Forankring og
bruk av areal

I dag
Ettertraktet ressurs

Mange ulike interesser

Stor variasjon i sysselsetting fra havbruk

Eksempel fra Troms: Årsverk i primær og avledet virksomhet, 2011

